

Sygn. akt IV KO 55/20

POSTANOWIENIE

Dnia 24 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Dariusz Kala

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **K. S.**

skazanego z art. 258 § 3 k.k. i innych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 24 marca 2021 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania karnego

zakończanego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 sierpnia 2017 r.,

sygn. akt II AKa (...),

p o s t a n o w i ł

wniosek oddalić i obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego, w tym poniesionymi przez Skarb Państwa wydatkami w wysokości 20 (dwudziestu) złotych.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2017 r., w sprawie II 1 K (...), Sąd Okręgowy w N. uznał K. S. za winnego tego, że:

- I. „w okresie od 1 marca 2016 r. do 21 lipca 2016 r. w M., R., T., N., B., D., Ł. i K. oraz innych miejscowościach na terenie Polski kierował założoną na jego polecenie przez D. D. zorganizowaną grupą przestępczą o charakterze zbrojnym, mającą na celu popełnianie przestępstw przeciwko

mieniu, wolności, życiu i zdrowiu, działalności instytucji państwowych, porządkowi publicznemu, wiarygodności dokumentów oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w skład której wchodził D. D. oraz inni ustalenii sprawcy, sprawę których wyłączono do odrębnego postępowania, bezpośrednio podlegający D. D. w ramach hierarchii grupy i przyjętego w niej podziału ról”, tj. popełnienia przestępstwa z art. 258 § 3 k.k., i za to na podstawie powołanego przepisu skazał go na karę 4 lat pozbawienia wolności,

II. „w dniach bliżej nieustalonych, w okresie pomiędzy 1 marca 2016 r. a 31 marca 2016 r. w M. i R. oraz innych miejscowościach w województwie (...), działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym opisanej w pkt I, którą kierował, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, według z góry przyjętego podziału ról i zadań, w zamiarze aby w bliżej nieustalonym okresie pomiędzy 1 marca 2016 r. a 31 marca 2016 r. w R., D. D. oraz podlegający w hierarchii zorganizowanej grupy przestępczej D. D. inni ustalenii sprawcy, których sprawę wyłączono do odrębnego postępowania, po uprzednim wprowadzeniu w błąd właściciela firmy S. R.D. poprzez oświadczenie mu, iż są funkcjonariuszami Wydziału Kryminalnego Policji wykonującymi czynności przeszukania na terenie firmy, na co miał też wskazywać ich ubiór, posiadane kajdanki i podrobiona przez D. D. w celu użycia za autentyczną legitymacja służbowa funkcjonariusza Policji, oraz pod pozorem sprawdzenia w ramach przeszukania zawartości znajdujących się w firmie sejfów, uzyskaniu od pokrzywdzonego kodów dostępu do sejfów oraz po doprowadzeniu R. D. do stanu bezbronności poprzez zakucie mu rąk kajdankami, dokonali przeszukania siedziby firmy i przebywających w niej osób i zabrali w celu przywłaszczenia przechowywaną w sejfach gotówkę w kwocie 3.000.000 zł na szkodę R. D. i X. Y., zlecił D. D. dokonanie tego czynu zabronionego oraz kierował jego wykonaniem w ten sposób, że osobiście wskazał D. D. i innemu ustalonemu sprawcy, sprawę którego wyłączono do odrębnego postępowania, miejsce dokonania przestępstwa, to jest siedzibę firmy S. własności R. D. i X. Y., usytuowanie kamer w budynkach firmy, drogę ucieczki, przekazał im istotne dla dokonania przestępstwa informacje dotyczące umiejscowienia sejfów w biurze firmy, ilości pieniędzy przechowywanych w

sejfach, osoby posiadającej kody dostępu do sejfów, konieczności popełnienia przestępstwa podczas obecności w biurze właściciela firmy znajdującego kody dostępu do sejfów, ilości osób zwykle przebywających na terenie firmy i zaakceptował przedstawiony przez D. D. sposób popełnienia czynu zabronionego oraz celem uwiarygodnienia działań członków grupy, jako rzekomych funkcjonariuszy Policji przekazał im posiadaną bez wymaganego zezwolenia broń palną w postaci pistoletu maszynowego typu S. wz. 61 kal. 7,65 mm o numerze (...) oraz amunicję w postaci co najmniej siedmiu naboju kal. 7,65 mm B., a nadto zażądał od D. D. przekazania mu połowy z 3.000.000 zł zabranych w celu przywłaszczenia pieniędzy, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę i zachowanie R. D. i A. S., którzy w dniu 18 marca 2016 r. zakwestionowali oświadczenia jednego ze sprawców wyżej opisanych, sprawę którego wyłączono do odrębnego postępowania, iż jest on funkcjonariuszem Policji wykonującym czynności służbowe, po czym dokonali jego obezwładnienia i ujęcia, co skutkowało przybyciem wezwanych na miejsce przez tego sprawcę za pomocą krótkofalówki D. D. i innego ustalonego sprawcy, sprawę którego wyłączono do odrębnego postępowania - który napierał na drzwi i szarpał za klamkę drzwi wejściowych do biura firmy S. trzymaną od wewnątrz pomieszczenia w pozycji zamkniętej przez pokrzywdzonego A.S. w celu uniemożliwienia wtargnięcia napastników do wnętrza firmy, a wobec niemożności pokonania oporu pokrzywdzonego A. S. trzymającego klamkę drzwi D. D. użył broni palnej poprzez oddanie strzału z pistoletu maszynowego typu S. wz. 61 kal. 7,65 mm przez okno w kierunku pokrzywdzonych A. S. i R. D., którzy znajdowali się w pomieszczeniu firmy S., celem uwolnienia ujętego przez pokrzywdzonych na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa wyżej opisanego sprawcy, sprawę którego wyłączono do odrębnego postępowania, wskutek czego A. S. otworzył drzwi i uciekł z budynku, R. D. ukrył się na terenie magazynów firmy, a inni ustalenii, wyżej opisani sprawcy, sprawę których wyłączono do odrębnego postępowania i D. D. zbiegli z miejsca zdarzenia”, tj. popełnienia przestępstwa z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i art. 227 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65

§ 1 k.k., i za to na mocy art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 14 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 i 3 k.k. skazał go na karę 4 lat pozbawienia wolności;

III. „w dniu bliżej nieustalonym na przełomie marca i kwietnia 2016 r. w T., B. oraz innych miejscowościach w województwie (...) działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym opisanej w pkt I, którą kierował, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, według z góry przyjętego podziału ról i zadań, w zamiarze aby w dniu bliżej nieustalonym na przełomie marca i kwietnia 2016 r. w B., D. D. oraz podlegający w hierarchii zorganizowanej grupy przestępczej D. D. inni ustaleni sprawcy, których sprawę wyłączono do odrębnego postępowania, działając wspólnie i w porozumieniu po uprzednim pokonaniu zabezpieczeń drzwi wejściowych i okna dostali się do wnętrza domu stanowiącego własność Z. H. i dokonali zaboru w celu przywłaszczenia na szkodę Z. H. i S. H. pieniędzy w kwocie 500.000 zł, zlecił D. D. i innemu ustalonemu sprawcy, sprawę którego wyłączono do odrębnego postępowania, dokonanie tego czynu zabronionego oraz kierował jego wykonaniem w ten sposób, że osobiście wskazał D. D. i innemu ustalonemu, wyżej opisanemu sprawcy lokalizację domu Z. H. oraz przekazał im istotne dla popełnienia czynu zabronionego informacje dotyczące domowników i ich zwyczajów oraz ilości i miejsca przechowywania pieniędzy, a także wskazał dogodny czas popełnienia czynu zabronionego i zażądał od D. D. przekazania mu połowy z 500.000 zł zabranych w celu przywłaszczenia pieniędzy, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na nieskuteczność podejmowanych przez D. D. i innych ustalonych sprawców, sprawę których wyłączono do odrębnego postępowania, prób pokonania zamkniętych drzwi wejściowych i okna domu oraz stanowczą postawę i reakcję przebywającej w domu pokrzywdzonej Z. H.”, tj. popełnienia przestępstwa z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., i za to na mocy art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 14 § 1 k.k. skazał go na karę 2 lat pozbawienia wolności;

IV. „w dniach bliżej nieustalonych pomiędzy 1 czerwca 2016 r. a 29 czerwca 2016 r. w Ł. i K. oraz innych miejscowościach w województwie (...), działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym opisanej

w pkt I, którą kierował, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, według z góry przyjętego podziału ról i zadań, kierował wykonaniem przez D. D. oraz podlegających mu w hierarchii zorganizowanej grupy przestępczej innych ustalonych sprawców, sprawę których wyłączono do odrębnego postępowania - czynu zabronionego, którego dokonanie zlecił D. D. i innemu ustalonemu sprawcy, sprawę którego wyłączono do odrębnego postępowania, polegającego na tym, że w dniu 29 czerwca 2016 r. w K. działając wspólnie i w porozumieniu D. D. oraz inni ustalen, opisani wyżej sprawcy, po uprzednim wprowadzeniu M. B. w błąd poprzez oświadczenie mu, iż są funkcjonariuszami Policji przeprowadzającymi czynności służbowe przeszukania jego domu, na co miał wskazywać także ich ubiór oraz posiadane przez nich kajdanki i okazana pokrzywdzonemu podrobiona przez D. D. w celu użycia za autentyczną legitymacja służbowa funkcjonariusza Policji, weszli do domu pokrzywdzonego, w którym jeden z ustalonych sprawców, sprawę którego wyłączono do odrębnego postępowania, użył przemocy wobec M. B., zadając mu uderzenie pięścią w głowę, na skutek czego pokrzywdzony upadł i doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy z raną tłuczoną i wstrząśnieniem mózgu, które to obrażenia spowodowały naruszenie funkcji narządów jego ciała na okres poniżej 7 dni trwający w rozumieniu art. 157 § 2 k.k., a następnie taśmą klejącą zakneblowali mu usta i skrępowali nogi oraz zakuli ręce w kajdanki doprowadzając w ten sposób M. B. do stanu bezbronności, po czym zabrali w celu przywłaszczenia mienie o łącznej wartości 106.424,28 zł w postaci obrączki wysadzanej brylantami z grawerem „J. Ż. próba nr 14” o wartości 3.500 zł, bransolety męskiej z żółtego złota o wartości 500 zł, sygnetu męskiego z żółtego złota z kamieniem syntetycznym koloru biskupiego o wartości 1.500 zł, sygnetu męskiego z żółtego złota wysadzanego brylancikami z grawerem wewnętrznym „J. Ż. próba 585” o wartości 5.500 zł, pierścionka damskiego z białego złota z brylantem 0,5 karata o wartości 35.000 zł, pierścionka damskiego z brylantem i diamentami o wartości 8.700 zł, pierścionka damskiego z brylantem 0,66 karata o wartości 10.000 zł, kolczyków z perłą hodowlaną o wartości 1.800 zł, pierścionka z żółtego złota z brylantem oprawionego w koronę o wartości

3.500 zł, pierścionka z białego złota wysadzanego brylantami o wartości 3.000 zł pierścionka z żółtego złota z małym brylantem 0,3 karata z wzorem małego kwiatuszka i brylantem w części centralnej o wartości 2.000 zł, pierścionka z żółtego złota z trzema brylantami o wartości 1.300 zł, pojedynczego brylantu 0,87 karata o wartości 8.000 zł, dwóch złotych monet austriackich tzw. czworaków o łącznej wartości 4.600 zł, czterech monet połączanych z wizerunkiem Papieża Jana Pawła II o łącznej wartości 280 zł, jednej połączanej monety jednodolarowej o wartości 100 zł, jednej monety srebrnej z wizerunkiem Papieża Jana Pawła II o wartości 100 zł, jednej monety srebrnej z wizerunkiem orła i mężczyzny o wartości 50 zł, jednej monety srebrnej z wizerunkiem mężczyzny siedzącego na koniu i z napisem „Washington” o wartości 100 zł, jednej monety srebrnej z wizerunkiem Papieża Jana Pawła II wydanej z okazji inauguracji pontyfikatu 22.10.1978 r. o wartości 100 zł, srebrnych sztuców zdobionych o wadze około 2 kg o łącznej wartości 2.500 zł, jednej monety okolicznościowej z wizerunkiem księdza Jerzego Popiełuszki o wartości 350 zł, zegarka marki O. o wartości 300 zł, zegarka połączanego o wartości 50 zł, zegarka męskiego marki C. o wartości 1.800 zł, telefonu komórkowego marki N. o wartości 100 zł, pieniędzy w łącznej kwocie 900 zł, środków płatniczych w obcej walucie, tj. 400 USD co stanowiło równowartość 1.596,20 zł, 320 € co stanowiło równowartość 1.412,48 zł, 500 CHF co stanowiło równowartość 2.035,60 zł oraz pięciu kamieni w kolorze niebieskim, dwóch kamieni w kolorze czerwonym oraz jednego kamienia w kolorze zielonym - wszystkie kamienie o łącznej wartości 150 zł, pierścionka z białego złota z kamieniem w części centralnej o wartości 1.000 zł, pierścionka z żółtego złota z kamieniem w części centralnej o wartości 1.000 zł, papierošnicy srebrnej ze złotym monogramem o wartości 600 zł, pierścionka z żółtego złota z trzema dużymi brylantami pośrodku w oprawie w koszyczku wysadzanego brylancikami o wartości 3.000 zł, przy czym jego kierownicza rola polegała na tym, że wskazał D. D. oraz innym ustalonym, wyżej opisanym sprawcom, sprawę których wyłączono do odrębnego postępowania, lokalizację domu pokrzywdzonego oraz przekazał im istotne dla popełnienia czynu zabronionego informacje dotyczące pokrzywdzonego, w tym jego wieku

i codziennych zwyczajów oraz miejsca przechowywania gotówki i biżuterii, zaakceptował przedstawiony przez D. D. sposób popełnienia czynu zabronionego i celem uwiarygodnienia działań wymienionych wyżej członków grupy jako rzekomych funkcjonariuszy Policji, przekazał D. D. posiadaną bez wymaganego zezwolenia broń palną w postaci pistoletu maszynowego typu S. wz. 61 kal. 7,65 mm o numerze (...) oraz amunicję w postaci co najmniej pięciu naboji kal. 7,65 mm B., a nadto wyznaczył czas popełnienia czynu zabronionego i przekazał D. D. sygnał do rozpoczęcia działań przestępczych”, tj. popełnienia przestępstwa z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i art. 227 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., i za to na mocy art. 280 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 i 3 k.k. skazał go na karę 7 lat pozbawienia wolności;

V. „w okresie od bliżej nieustalonego dnia i miesiąca 2016 r. do 19 lipca 2016 r. w M., R., T., Ł., D. i N. oraz innych miejscowościach na terenie Polski, działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym opisanej w pkt I, którą kierował oraz działając według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról i zadań przy realizacji poszczególnych przestępczych przedsięwzięć, posiadał wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi sprawcami, sprawę których wyłączono do odrębnego postępowania i D. D., bez wymaganego zezwolenia broń palną w postaci pistoletu maszynowego typu S. wz. 61 kal. 7,65 mm z nabitą numerem (...) oraz co najmniej siedem sztuk naboji pistoletowych kal. 7,65 mm B., tj. przestępstwa z art. 263 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na mocy art. 263 § 2 k.k. skazał go na karę 3 lat pozbawienia wolności.

Na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. w miejsce kar jednostkowych orzeczonych w pkt I, II, III, IV i V, Sąd wymierzył K. S. karę łączną 9 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres tymczasowego aresztowania oskarżonego w dniach od 19 września 2016 r. godz. 10.40 do 20 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy wyrok wydał w trybie konsensualnym, albowiem uwzględnił złożony przez prokuratora i dołączony do aktu oskarżenia wnioski o wydanie wyroku skazującego na posiedzeniu, bez przeprowadzenia postępowania

dowodowego, przy zastosowaniu reguł wymienionych w przepisie art. 335 § 2 k.p.k. i procedury opisanej w art. 343 k.p.k. Zasadnicze ustalenia faktyczne, jak podniósł Sąd w uzasadnieniu, zostały poczynione na podstawie wyjaśnień oskarżonego K.S. złożonych w toku śledztwa. Jak argumentował Sąd, oskarżony w tych wyjaśnieniach przyznał się w całej rozciągłości do popełnienia wszystkich zarzucanych mu czynów, jak i do winy, „co czyni zbędnym dokonywanie szczegółowej analizy dowodów” (k.7 uzasadnienia SO). Sąd uznał sprawstwo i winę oskarżonego za nie budzące wątpliwości oraz uwzględnił, że żadna ze stron postępowania nie wyraziła sprzeciwu wobec wniosku, w tym oskarżony K.S. i jego obrońca z wyboru wniosek ten zaakceptowali. Dodać należy, że do uzgodnienia wymiaru kar jednostkowych pozbawienia wolności oraz wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności między prokuratorem i oskarżonym doszło w dniu 17 stycznia 2017 r. podczas przesłuchania oskarżonego prowadzonego w obecności jego obrońcy.

Wniosek o sporządzenie pisemnego uzasadnienia tego wyroku złożył prokurator precyzując, że wniosek ten dotyczy całości wyroku wydanego w dniu 20 kwietnia 2017 r.

We wniesionej na niekorzyść K. S. apelacji, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w części, tj. w jego pkt I, II, IV, V i VI, powołując się na przepis art. 438 pkt 2 k.p.k. prokurator zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa procesowego mogącą mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to art. 14 § 1 k.p.k. w zw. z art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., poprzez niezastąpienie w opisach czynów przypisanych oskarżonemu K.S. w punktach I, II, III, IV i V wyroku danych D. D., który nie występował w sprawie Sądu Okręgowego II Wydział Karny w N. o sygn. akt II 1 K (...) w charakterze oskarżonego, gdyż na podstawie postanowienia tego Sądu z dnia 15 marca 2017 r. sygn. akt II 1 K (...)sprawa odnośnie oskarżonego D. D. toczy się w odrębnym postępowaniu, stwierdzeniami „inna ustalona osoba sprawa której toczy się w odrębnym postępowaniu” w adekwatnych do sensu i opisu czynów odmianach przez przypadek tego określenia, gdyż Sąd orzekający w niniejszej sprawie nie dysponując skargą przeciwko D. D. nie był uprawniony do

zamieszczania jego imienia i nazwiska w opisie czynów przypisanych oskarżonemu K. S.;

2. w punktach II, III, IV, V zaskarżonego wyroku obrazę przepisów prawa procesowego mogącą mieć wpływ na treść rozstrzygnięć, a to art. 413 § 1 pkt 6 k.p.k. poprzez nie powołanie w podstawach wymiaru kary w punktach II, III, IV, V zaskarżonego wyroku każdorazowo obok powołanych tam przez Sąd orzekający przepisów prawa materialnego również przepisu art. 65 § 1 k.k., chociaż w sytuacji skazania K. S. w tych punktach za przestępstwa zakwalifikowane każdorazowo również z art. 65 § 1 k.k. skazując go za te przestępstwa Sąd miał obowiązek powołania w podstawach wymiaru kary także przepisu art. 65 § 1 k.k., którego regulację bez wątpienia przy wymierzaniu kar za przestępstwa przypisane oskarżonemu w punktach II, III, IV i V wyroku, jeśli uwzględnić ich wymiar, każdorazowo prawidłowo zastosował.

Autor apelacji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku:

- I. w punktach I, II, III, IV, V poprzez zastąpienie zawartego w opisach przypisanych w nich oskarżonemu czynów kwalifikowanych odpowiednio z art. 258 § 3 k.k., z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i art. 227 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i art. 227 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., z art. 263 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. danych „D. D.” stwierdzeniami „inna ustalona osoba sprawa której toczy się w odrębnym postępowaniu” w adekwatnych do sensu i opisu czynów odmianach przez przypadek tego określenia;
- II. w punktach II, III, IV i V poprzez wprowadzenie do podstawy wymiaru kary każdorazowo dodatkowo obok dotąd przywołanych w tych zaskarżonych punktach wyroku przepisów, także przepisu art. 65 § 1 k.k.;

w pozostałym zakresie o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Po rozpoznaniu wywiedzionej apelacji, Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 10 sierpnia 2017 r., sygn. II AKa (...), utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Sprawa o wznowienie postępowania zawisła na skutek wniosku złożonego przez obrońcę skazanego K. S., który wniósł o:

- a) uchylenie w całości wyroku Sądu Okręgowego w N. z dnia 20 kwietnia 2017 r., sygn. akt II 1 K (...) skazującego K. S. za pięć przestępstw popełnionych w ramach zorganizowanej grupy przestępczej na karę łączną 9 lat pozbawienia wolności,
- b) uchylenie w całości wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 sierpnia 2017 r., sygn. akt II AKa (...), którym został utrzymany w mocy wyrok Sądu Okręgowego,
- c) przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w N.

Odwołując się do przepisu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. obrońca podniósł, iż „nowymi dowodami stanowiącymi podstawę wniosku o wznowienie postępowania karnego są dowody przeprowadzone w innym postępowaniu przez Sąd Okręgowy w N. w sprawie o sygn. akt II 1 K (...) oraz przez Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie II AKa (...), który to Sąd na podstawie przeprowadzonych dowodów ustalił, że kierowana przez K. S. grupa przestępcza nie istniała, „a to w szczególności złożone na rozprawie (w dacie po wydaniu wyroku wobec K. S.) zeznania oskarżonego D. D. oraz zeznania świadków D. R., D. Ł., P. J., K. W. oraz K. S.”

Powołując się na przepisy art. 546 k.p.k. oraz 97 k.p.k. obrońca wniósł o przeprowadzenie czynności sprawdzających poprzez:

1. zwrócenie się do Sądu Okręgowego w N. o akta postępowania dotyczącego D. D. o sygn. akt II 1 K (...) oraz przeprowadzenie dowodu z protokołów rozpraw zawierających wyjaśnienia oskarżonego D. D. oraz zeznania świadków D. R., D. Ł., P. J., D. D., K.W. oraz K. S. oraz z wyroku z uzasadnieniem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 27 marca 2019 r. o sygn. akt II AKa (...),
2. przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków D. R., D. Ł., P.J., D. D., K. W. oraz skazanego K. S., na okoliczność nieistnienia grupy przestępczej i

charakteru wzajemnych relacji, w ramach których dochodziło do popełniania przestępstw.

W pisemnym stanowisku prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o oddalenie wniosku o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Jak wynika z akt sprawy II K1 (...)Sądu Okręgowego w N., akt oskarżenia, wieńczący postępowanie przygotowawcze w sprawie PK IV WZ Ds. (...) dotyczył D. D. i K. S. W związku z tym, że K. S. zgodził się na skazanie na posiedzeniu bez przeprowadzenia postępowania dowodowego wobec złożenia przez prokuratora wniosku w trybie art. 335 § 2 k.p.k., postępowanie w odniesieniu do niego zostało wyłączone do odrębnego prowadzenia i zakończyło się wydaniem wyroku w sprawie o sygn. akt II1 K (...).

Zakres przedmiotowy postępowań dotyczących D. D. i K. S. był w kwestiach zasadniczych zbieżny, wspólna była też podstawa dowodowa, na której oparto zarzuty oskarżenia.

Wyrokiem z dnia 9 maja 2018 r., sygn. akt II1 K (...), Sąd Okręgowy w N. uznał D. D. za winnego:

1. tego, że w okresie, co najmniej od 1 marca 2016 r. do 20 lipca 2016 r. w R., M., N., B., D., Ł. i K. oraz innych miejscowościach na terenie Polski kierował wspólnie i w porozumieniu z K. S., założoną przez siebie na polecenie K. S. zorganizowaną grupą przestępczą o charakterze zbrojnym, mającą na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu, wolności, życiu i zdrowiu, działalności instytucji państwowych, porządkowi publicznemu, wiarygodności dokumentów oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w skład której wchodził również K. S., a nadto bezpośrednio podlegający D. D. w ramach hierarchii grupy i przyjętego podziału ról – czterej ustaleni sprawcy, sprawę których wyłączono do odrębnego postępowania, tj. przestępstwa z art. 258 §

3 k.k. i na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności;

2. tego, że w dniu 18 marca 2016 r. w R., działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej opisanej w pkt I, pod kierownictwem K. S. oraz wspólnie i w porozumieniu z dwoma ustalonymi sprawcami, sprawę których wyłączono do odrębnego postępowania, według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról i zadań przy realizacji poszczególnych przestępczych przedsięwzięć, celem zaboru w celu przywłaszczenia kwoty 3.000.000 zł na szkodę R. D. i X. Y., po uprzednim wprowadzeniu właściciela firmy R. D. w błąd, iż są funkcjonariuszami Policji wykonującymi czynności przeszukania i doprowadzeniu do stanu bezbronności poprzez zakucie właściciela firmy w kajdanki, według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról, zmierzał bezpośrednio do jego dokonania, w ten sposób, że ustalony sprawca, sprawę którego wyłączono do odrębnego postępowania, podając się za funkcjonariusza Wydziału Kryminalnego Policji i okazując pokrzywdzonym podrobioną przez D. D. w celu użycia za autentyczną legitymację służbową funkcjonariusza Policji, podjął na terenie firmy S. własności R. D. i X. Y. czynności zmierzające do przeszukania pomieszczeń biura i doprowadzenia R. D. do stanu bezbronności przez zakucie mu rąk kajdankami, a następnie przywołania przez krótkofalówkę oczekujących przy samochodzie D. D. i ustalonego sprawcy, sprawę którego wyłączono do odrębnego postępowania, na sygnał wejścia do pomieszczeń biura, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę i zachowanie R. D. i A. S., którzy zakwestionowali oświadczenia opisanego wyżej sprawcy, iż jest on funkcjonariuszem Policji, wykonującym czynności służbowe, i zatrzymali go, co skutkowało przybyciem wezwanych na miejsce D. D. i innego ustalonego sprawcy, który napierał na drzwi i szarpał klamkę drzwi wejściowych do biura, trzymaną od wewnątrz w pozycji zamkniętej przez A. S., a wobec niemożności pokonania oporu A. S., D. D., przewidując możliwość pozbawienia życia R.D. i A. S. i godząc się na to, oddał przez okno pomieszczenia strzał w ich kierunku z pistoletu maszynowego typu S. wz. 67, kal. 7,65 mm, celem uwolnienia ujętego przez pokrzywdzonych na gorącym

uczynku opisanego wyżej sprawcy, lecz zamierzonego celu nie osiągnął, gdyż wystrzelony pocisk przeszedł obok lewego biodra A.S. i nad plecami oraz głową R. D., po czym przebił ścianę pomieszczenia biurowego, w którym znajdowali się pokrzywdzeni, przeszedł przez całe sąsiednie pomieszczenie i przebijając ścianę łazienki utkwiał w niej, po czym A.S. uciekł z budynku, a R. D. ukrył się na terenie magazynów firmy, zaś D. D. i pozostali współsprawcy zbiegli z miejsca zdarzenia, tj. przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 280 § 1 k.k. i art. 277 k.k. oraz art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., za co na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 9 lat pozbawienia wolności;

3. tego, że w bliżej nieustalonym czasie na przełomie marca i kwietnia 2016 r. w B., działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym opisanej w pkt I, pod kierownictwem K. S. oraz wspólnie i w porozumieniu z dwoma ustalonymi sprawcami, sprawę których wyłączono do odrębnego postępowania, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłował dokonać zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w kwocie 500.000 zł na szkodę Z. i S. H., poprzez dostanie się do wnętrza domu pokrzywdzonej po uprzednim pokonaniu zabezpieczeń drzwi wejściowych i okna, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na nieskuteczność podejmowanych przez siebie i współsprawców prób pokonania zamkniętych drzwi wejściowych i okna domu oraz stanowczą postawę i reakcję przebywającej w domu pokrzywdzonej Z. H., tj. przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., za co wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności;
4. tego, że w dniu 29 czerwca 2016 r. w K., działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym opisanej w pkt I, pod kierownictwem K. S. oraz w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, działając wspólnie i w porozumieniu z trzema ustalonymi sprawcami, sprawę których wyłączono do odrębnego, po uprzednim wprowadzeniu M. B. w błąd poprzez oświadczenie mu, iż są funkcjonariuszami Policji przeprowadzającymi

czynności służbowe przeszukania jego domu, na co miał wskazywać także ich ubiór oraz posiadane przez nich kajdanki i okazana pokrzywdzonemu podrobiona przez D. D. w celu użycia za autentyczną legitymacja służbowa funkcjonariusza Policji, weszli do domu pokrzywdzonego, w którym jeden z ustalonych sprawców, sprawę którego wyłączono do odrębnego postępowania, użył przemocy wobec M. B., zadając mu uderzenie pięścią w głowę, na skutek czego pokrzywdzony upadł i doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy z raną tłuczoną i wstrząśnieniem mózgu, które to obrażenia spowodowały naruszenie funkcji narządów jego ciała na okres poniżej 7 dni trwający w rozumieniu art. 157 § 2 k.k., a następnie taśmą klejącą zakneblowali mu usta i skrępowali nogi oraz zakuli ręce w kajdanki doprowadzając w ten sposób M. B. do stanu bezbronności, po czym zabrali w celu przywłaszczenia mienie o łącznej wartości 109.974,28 zł, tj. przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. i art. 277 oraz 270 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., za co na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 5 lat pozbawienia wolności;

5. tego, że w okresie od bliżej nieustalonego dnia i miesiąca 2016 r. do dnia 19 lipca 2016 r. w R., N., K. i innych miejscowościach na terenie Polski, działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym opisanej w pkt I, działając według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról i zadań przy realizacji poszczególnych przestępczych przedsięwzięć, posiadał wspólnie i w porozumieniu z K. S. oraz trzema innymi ustalonymi sprawcami, sprawę których wyłączono do odrębnego postępowania, bez wymaganego zezwolenia broń palną w postaci pistoletu maszynowego typu S. wz. 61, kal. 7,65 mm oraz co najmniej siedem sztuk naboju pistoletowych kal. 7,65 mm B., tj. przestępstwa z art. 263 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., za które wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności (pkt VII wyroku);
6. przestępstwa z art. 244 k.k., za które wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności (pkt VIII wyroku);

7. wymierzył oskarżonemu karę łączną 11 lat pozbawienia wolności (pkt IX wyroku).

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy D. D., Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 27 marca 2019 r., sygn. akt II AKa (...), zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że:

1. uchylił orzeczoną w pkt IX karę łączną pozbawienia wolności,
2. uniewinnił oskarżonego od czynu zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia, a przypisanego w pkt I wyroku Sądu Okręgowego,
3. w odniesieniu do czynu przypisanego w pkt II wyroku:

1. wyeliminował z opisu czynu zwroty:
 - „w ramach zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym opisanej w pkt I”,
 - „przewidując możliwość pozbawienia życia R. D. i A. S., przebywających w pomieszczeniach biura firmy S. i godząc się na to”,
 - „w ich kierunku”,
 - „lecz zamierzonego celu nie osiągnął, gdyż”;

b) uzupełnił opis czynu w następujący sposób:

- przed słowami: „wystrelony pocisk przeszedł obok” dodał zwrot „przy czym”,
po słowach: „utkwiał w niej” dodał zwrot „czym naraził pokrzywdzonych R.D. i A. S. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu”;

1. w podstawie prawnej skazania powołał przepisy art. 13 § 1 k.k., art. 280 § 1 k.k., art. 160 § 1 k.k., art. 227 i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;
2. w podstawie prawnej wymiaru kary przywołał przepisy art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k.;

3. obniżył orzeczoną karę pozbawienia wolności do lat 6;
4. z opisu czynu przypisanego w pkt III wyeliminował słowa „w ramach zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym opisanej w pkt I”, z kwalifikacji prawnej czynu oraz z podstawy skazania wyeliminował art. 65 § 1 k.k. i obniżył karę pozbawienia wolności do roku i 6 miesięcy;
5. z opisu czynu przypisanego w pkt IV wyeliminował słowa „w ramach zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym opisanej w pkt I”, z kwalifikacji prawnej czynu oraz z podstawy skazania wyeliminował art. 65 § 1 k.k. i obniżył karę pozbawienia wolności do 4 lat i 6 miesięcy;
6. z opisu czynu przypisanego w pkt VII wyeliminował słowa „w ramach zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym opisanej w pkt I” oraz słowa „działając według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról i zadań przy realizacji poszczególnych przestępczych przedsięwzięć”, a w miejsce słów „oraz trzema ustalonymi sprawcami” wpisał słowa „oraz innym ustalonym sprawcą”, z kwalifikacji prawnej czynu oraz z podstawy skazania wyeliminował art. 65 § 1 k.k. i obniżył karę pozbawienia wolności do 2 lat.

Utrzymując zaskarżone orzeczenie w mocy w pozostałym zakresie, Sąd Apelacyjny w (...) wymierzył D. D. karę łączną 8 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Zreferowanie rozstrzygnięcia dotyczącego D. D. było konieczne wobec stanowiska autora wniosku o wznowienie postępowania, że w sprawie II AKa (...) Sąd Apelacyjny w (...) ustalił na podstawie przeprowadzonych dowodów, iż kierowana przez skazanego grupa przestępcza nie istniała. Skarżący w uzasadnieniu wniosku wskazał nadto, że: „Według wiedzy skazanego wyłączone do odrębnego rozpoznania sprawy osób mających współtworzyć grupę przestępczą, jaka miała być kierowana przez skazanego zostały już prawomocnie zakończone, w tym również postępowanie dotyczące D. D., który nie wyraził zgody na dobrowolne poddanie się karze. W toku procesu D. D., pozostałe osoby mające współtworzyć grupę przestępczą były przesłuchiwane w charakterze świadków, w tym również skazany K. S. Po przeprowadzeniu na rozprawie dowodów Sąd Apelacyjny w (...)

ustalił, że przedmiotowa grupa przestępcza nigdy nie istniała, wobec czego D. D. został uniewinniony od zarzutu udziału w tej grupie przestępczej. Należy zatem wskazać, że Sądy orzekające w tej sprawie uzyskały i przeprowadziły dowody sprzeciwiające się tezie o istnieniu grupy przestępczej, a co za tym idzie jej współtworzeniu i kierowaniu przez skazanego K. S. Takimi dowodami musiały być zeznania osób, które miały tę rzekomą grupę współtworzyć, tj. D. R., D.Ł., P. J., D. D. i K. W., które to zeznania zostały złożone po dacie wydania wyroku dotyczącego K. S., wobec czego stanowią >>nowe dowody<< w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Skazany K. S. ma jedynie ogólną wiedzę, że wszystkie powyżej wskazane osoby złożyły zeznania przeczące tezie o istnieniu grupy przestępczej, które to zeznania pozwoliły na wydanie wyroku uniewinniającego D. D. od zarzutu udziału w grupie przestępczej oraz zarzutów popełniania innych przestępstw działając w jej ramach. Skazany K. S. nie może jednak przedstawić odpisów protokołów rozpraw zawierających powyższe zeznania do niniejszego wniosku, bowiem nie był stroną postępowania dotyczącego D. D. i nie przysługuje mu prawo dostępu do akt tej sprawy”.

Wniosek o wznowienie postępowania karnego jest sformalizowanym nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia służącym od prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie sądowe. Pismo procesowe obrońcy skazanego oparte jest na przesłance wznowienia postępowania zawartej w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a i b k.p.k., ponieważ odwołuje się do ujawnienia się nowych dowodów wskazujących na to, że skazany nie popełnił czynu z art. 258 § 3 k.k. oraz na to, iż w odniesieniu do pozostałych przypisanych mu czynów błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary (działanie w ramach zorganizowanej grupy przestępczej w rozumieniu art. 65 § 1 k.k.). Przyjmuje się, że przez nowe dowody rozumieć należy nie tylko nieznane przedtem źródło dowodowe (np. świadek), lecz również nieznaną środek dowodowy (np. zeznanie świadka), przy czym nie jest istotne, czy środek ten pochodzi od znanego, czy nieznanego źródła dowodowego. Oznacza to, że nowym dowodem w rozumieniu omawianego przepisu mogą być zeznania świadka, który zeznał odmiennie w innym postępowaniu. Skarżący opiera wniosek o wznowienie postępowania na twierdzeniu, że w toku postępowania karnego przeciwko D. D., a zwłaszcza w jego fazie sądowej, sam skazany, D. D., D.

R., D. Ł., P. J. i K. W. złożyli odmienne w swej treści zeznania od tych, które stanowiły podstawę skazania K. S. za kierowanie zorganizowaną grupą przestępczą o charakterze zbrojnym oraz za przestępstwa popełnienia w ramach tej grupy. Już w tym miejscu zauważyć należy, że D. D. nie mógł w sprawie, w której był oskarżony, składać zeznań, zatem skarżącemu chodziło zapewne o treść składanych przez niego wyjaśnień. Natomiast zeznania składane przez K.S. – jako świadka – w sprawie przeciwko D. D., nie mogą zostać wykorzystane w postępowaniu przeciwko skazanemu (oskarżonemu) S., co wynika m.in. z treści art. 389 § 1 k.p.k. oraz samej istoty prawa oskarżonego do obrony i związanych z tym gwarancji. Istotniejsze wszakże jest to, że w postępowaniu o wznowienie postępowania nowe dowody powinny wskazywać na wysokie prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego albo wymierzenia łagodniejszej kary, przy czym ciężar uprawdopodobnienia podstaw do wznowienia postępowania spoczywa na wnioskodawcy. W postępowaniu tym nie działa bowiem, wobec uprzedniego prawomocnego skazania, zasada ciężaru dowodu wynikająca z domniemania niewinności. Nie wystarczy zatem powołanie się przez wnioskodawcę na nowe dowody, jeśli w rzeczywistości dowodów tych się nie przedstawia, gdyż w konsekwencji wyklucza to możliwość odstąpienia od zasady niewzruszalności prawomocnych orzeczeń i domniemania prawidłowości wyroku skazującego. Autor omawianego wniosku o wznowienie postępowania nie ukrywa, że nie zna treści wyjaśnień i zeznań wskazanych wyżej osób, składanych w postępowaniu sądowym przeciwko D. D.. Z przytoczonego fragmentu uzasadnienia wniosku wynika, że skarżący, przez pryzmat wyroku wydanego przez Sąd Apelacyjny w (...), jedynie domyśla się, iż zeznania i wyjaśnienia złożone przez Sądami różniły się od tych, które stanowiły podstawę skazania K. S. Zaniechanie przedstawienia Sądowi Najwyższemu konkretnych dowodów w postaci odpisów protokołów zawierających zeznania i wyjaśnienia wnioskodawca próbuje tłumaczyć tym, że skazany nie był stroną postępowania, więc nie przysługuje mu prawo dostępu do akt sprawy oraz tym, iż uzyskanie tych odpisów nie było możliwe w oparciu o ustawę o dostępie do informacji publicznej. Tłumaczenie to ignoruje całkowicie regulację zawartą w art. 156 § 1 k.p.k. Przepis ten stanowi, że poza stronami, obrońcami i pełnomocnikami, za zgodą prezesa sądu akta mogą zostać udostępnione również innym osobom, co

daje możliwość sporządzenia z nich odpisów lub kopii (w aktach sprawy II 1 K (...)) znajdują się dokumenty potwierdzające ich udostępnienie dziennikarzowi k – 1786,1793, nie ma natomiast wniosku skazanego ani jego obrońcy o ich udostępnienie). W konsekwencji wniosek o wznowienie postępowania nie powołuje się na nowe dowody, a jedynie sugeruje, że w sprawie pojawiły się dowody, które uzasadniły wydanie korzystnego, w rozważanym zakresie, rozstrzygnięcia dla D. D..

Poza wadą samego wniosku o wznowienie postępowania, w którym w istocie rzeczy nie wskazano nowych dowodów mających stanowić podstawę wniosku, brak jest podstaw do stwierdzenia, że wypowiedzi procesowe D. D., D. R., D. Ł., P. J. i K. W. mają cechę nowości w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k.

W akcie oskarżenia zarzucającym D. D. i K. S. popełnienie opisanych wcześniej czynów, prokurator odwołał się m.in. do składanych w toku postępowania przygotowawczego wyjaśnień obu oskarżonych, a także wyjaśnień składanych przez K. W., P. J., D. R. i D. Ł. – ze wskazaniem konkretnych kart akt sprawy, co stanowiło w istocie wniosek o przeprowadzenie wskazanych dowodów w toku postępowania sądowego. Jak zaznaczono już wcześniej, w odniesieniu do K. S. prokurator złożył na podstawie art. 335 § 2 k.p.k. wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie mu uzgodnionej kary, wskazując przy tym, że oskarżony przyznał się do popełnienia wszystkich zarzucanych mu czynów. Posiedzenie Sądu Okręgowego w N. w przedmiocie tego wniosku przeprowadzone zostało z udziałem oskarżonego i jego obrońcy, którzy wyrazili zgodę na wydanie orzeczenia zgodnie z wnioskiem prokuratora. Z protokołu posiedzenia (k – 82) wynika, że Sąd nie prowadził postępowania dowodowego, a w uzasadnieniu wydanego wyroku wskazano, że ustalenia faktyczne oparte zostały na wyjaśnieniach oskarżonego, który przyznał się do popełnienia wszystkich zarzucanych mu czynów, „co czyni zbędnym dokonywanie szczegółowej analizy dowodów” (k – 108 – 109). Zaniechanie prowadzenia postępowania dowodowego, zgodne z art. 343 § 4 k.p.k., i odwołanie się w uzasadnieniu wyroku tylko do wyjaśnień oskarżonego, nie oznacza, że Sąd nie brał pod uwagę pozostałych dowodów zawnioskowanych w akcie oskarżenia. Warunkiem uwzględnienia wniosku prokuratora, co jasno wynika z art. 335 § 2

k.p.k., jest stwierdzenie przez sąd, że okoliczności popełnienia przestępstwa i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości, a oświadczenia dowodowe złożone przez oskarżonego nie są sprzeczne z dokonanymi ustaleniami. Stwierdzenie istnienia wymienionych przesłanek złożenia wniosku na podstawie art. 335 § 2 k.p.k. oraz jego uwzględnienia przez sąd (art. 343 § 7 k.p.k. a contrario) wymaga zweryfikowania wypowiedzi procesowych oskarżonego oraz samego wniosku z całokształtem zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Fakt, że Sąd Okręgowy w N. nie skierował sprawy K. S. do rozpoznania na zasadach ogólnych oznacza, że uznał, iż jego wyjaśnienia, w których przyznawał się do popełnienia zarzucanych mu czynów, znajdują potwierdzenie w materiale dowodowym zawnioskowanym w akcie oskarżenia.

W postępowaniu sądowym przeciwko D. D. postępowanie dowodowe prowadzone było, co do zasady, jedynie przed Sądem Okręgowym w N. Treść protokołów rozprawy apelacyjnej z dnia 22 marca 2019 r. (k – 1589) i z dnia 27 marca 2019 r. (k – 1606) wskazuje, że Sąd Apelacyjny w (...) ograniczył postępowanie dowodowe do dopuszczenia z urzędu dowodu z kserokopii wyroku Sądu Rejonowego w N. w sprawie II K (...) oraz treści aktu oskarżenia w sprawie I Ds. (...) (k – 1598 – 1605).

D. D., w toku postępowania przed Sądem Okręgowym nie przyznał się do udziału w zorganizowanej grupie przestępczej oraz kierowania tą grupą i złożył wyjaśnienia na rozprawach w dniach 15 maja 2017 r. i 9 kwietnia 2018 r. Podczas pierwszej ze wskazanych czynności odczytano wyjaśnienia oskarżonego z postępowania przygotowawczego z kart: 7, 17, 22, 90, 116 – 125, 129 – 136 – tom IV/1 i z kart 279 – 283, tom IV/1A. Z treści ujawnionych protokołów wynika, że oskarżony konsekwentnie nie przyznawał się do kierowania zorganizowaną grupą przestępczą, czy brania udziału w takiej grupie. Analiza treści wyjaśnień oskarżonego składanych w trakcie rozprawy głównej nie prowadzi do wniosku, by stanowiły one istotne novum w odniesieniu do wyjaśnień składanych w postępowaniu przygotowawczym.

K. W. został przesłuchany jako świadek na rozprawie w dniu 25 maja 2017 r. W trakcie składania zeznań świadkowi odczytywano jego wyjaśnienia składane w

postępowaniu przygotowawczym znajdujące się na k – 10 – 19, 22, 26 – 27, 34 – 35, 68 – 71, 77 – 79, 131 – 31 i 167 – 168, tom IV/5. Wypowiadając się spontanicznie i ustosunkowując się do odczytywanych wyjaśnień świadek zeznał, że:

- „Poza napadami które robiliśmy, byliśmy z D., D. i D. kolegami, spotykaliśmy się, spędzaliśmy czas. Gdy spotykaliśmy się w czwórkę to też uzgadnialiśmy sprawy dotyczące przestępstw, nie robiliśmy tego w towarzystwie. Jak chodzi o informacje to D. dostawał je od informatorów, a wspólnie ustalaliśmy to jak i co robimy”;
- „D. trzymał rękę nad wszystkim, bo był bardziej doświadczony to znaczy, że on posiadał informacje i trzymał pieniądze”;
- „Pomysły były D., ale później wszystko dogadywaliśmy wspólnie. Mówiąc o pomysłach mam na myśli generalny sposób jak zrobić przestępstwo. D. był osobą decydującą, on miał informacje, wiedział gdzie zrobić napad, on się o wszystkim dowiadywał. To D. trzymał rzeczy, które sprzedawaliśmy i potem miał pieniądze, ale rozdzielał je po równo”;
- „Wydaje mi się, że my nie byliśmy za bardzo zorganizowani, a wszystko robiliśmy na gorąco, tak jak dostawaliśmy informację, wspólnie wymyślaliśmy pomysły, nie było to z góry przygotowane”.

Zacytowane wypowiedzi nie różnią się w istotny sposób od treści wyjaśnień z postępowania przygotowawczego. W szczególności:

- przyznając się do udziału w zorganizowanej grupie przestępczej K. W. wyjaśnił, że: „Co do podziału ról, to ustalaliśmy to na bieżąco, nikt nie wydawał poleceń, po prostu dochodziliśmy do porozumienia. Nie mieliśmy ustalonej wersji w przypadku zatrzymania przez Policję” (k – 19);
- stwierdził, że „Wydaje mi się, że w naszej grupie obowiązywała hierarchia a raczej coś takiego, że wszyscy wiedzieliśmy, że D. D. ma największą wiedzę o czynach jakich ewentualnie mamy się dopuścić i sposobie w jaki trzeba to zrobić. On był moim zdaniem osobą decydującą” (k- 26).

P. J. przesłuchano jako świadka na rozprawie w dniu 17 maja 2017 r. Składając zeznania oświadczył, że: „Ja przyznałem się do tego, że wchodziłem w skład zorganizowanej grupy przestępczej, choć tak do końca nie wiem, czy byliśmy zorganizowani. Ja nie potrafię określić, kto miał decydującą rolę w tej grupie, bo ja nie dokonywałem napadów – byłem z nimi tylko w ten jeden dzień. D. jest starszy od nas, my jako młodzi mieliśmy do niego szacunek i on mógł decydować”. W trakcie przesłuchania odczytano świadkowi jego wyjaśnienia z postępowania przygotowawczego z k – 5, 9, 14 – 15, 61 – 62, 99 – 100 i 234 – 235, tom IV/6. P. J., co do zasady, podtrzymał odczytane wyjaśnienia. Warto zauważyć, że jako podejrzany prawie przez całe postępowanie przygotowawcze nie przyznawał się od do udziału w zorganizowanej grupie przestępczej i swoje relacje z pozostałymi podejrzanymi przedstawiał jako koleżeńskie. Zmiana postawy sprowadzała się do oświadczenia, że przyznaje się do wszystkich zarzucanych mu czynów (k – 233), co wiązało się z wyrażeniem zgody na skazanie bez rozprawy na zaproponowaną przez prokuratora karę.

D. Ł. składał zeznania na rozprawie w dniu 25 maja 2017 r. W ich trakcie stwierdził m.in., że:

- „Wydaje mi się, że te wszystkie pomysły napadów zlecał D. K. (skazany S. – uwaga SN). Dawid potem mówił mi o tym, a ja na to przystawałem, bo chciałem zarobić”;
- „W naszej grupie wszyscy słuchaliśmy D., bo był najstarszy. Od niego się wszystko zaczęło, bo on pojechał do K. D. dowiedział się od niego, potem przekazał to mi. Potem nie było ludzi, więc wzięliśmy D. i K.”;
- „Pozostali koledzy mówili, że są w grupie, bo D. im to zaproponował”;
- „W grupie najwięcej czasu spędzam z D. Pozostali nie zwracali się do mnie takimi słowami np. wulgarnymi lub że mnie zabiją. Oni też z D. mieli lepsze relacje. W jakiś sposób przez wszystkich czułem się poniżany, bo jak się nie godziłem na to, żeby iść pierwszy to bałem się, że w jakiś sposób zostanę odtrącony”;
- „Wydaje mi się, że D. mógł bać się K. z M., ale pewny nie jestem”.

Przytoczone wypowiedzi składane były spontanicznie i w związku z odczytaniem wyjaśnień ze śledztwa – k – 6 – 15, 21 – 22, 28 – 29, 98 – 107, 118, 165 – 169, tom IV/4 i z k – 266- 267, 270 – 271 oraz 285 – 286, tom IV/4A.

Podobnie jak w wypadku poprzednich świadków zeznania złożone na rozprawie nie odbiegają w znaczący sposób od wyjaśnień z postępowania przygotowawczego. Dla przykładu wskazać można, że D. Ł. wyjaśnił, iż:

- „Ja, K., D. i D. tworzymy jakby grupę, taką paczkę, razem się tylko kolegujemy i raczej nikt więcej nie należy do tej grupy, tj. nie mamy do nikogo więcej zaufania. Na takim jakby jednym poziomie jesteśmy – nie ma lidera” (k – 9);
- „W zasadzie wszyscy w tej grupie tj. ja, D. R., K. W. i D. D. znamy się od lat. Najbardziej wszyscy słuchamy się D. D., bo on jest najstarszy z nas, przy czym pomysły były w zasadzie wspólne i wszystko robiliśmy razem. W zasadzie nie ma ustalone, że ktoś w tej grupie jest szefem” (k – 21);
- „Hierarchia w naszej grupie wyglądała następująco: najważniejszy był K. i jego słuchał się D., kolejny w hierarchii był D., następny to D., potem K. a ja z P. byliśmy na równi” (k – 104).

Również zeznania D. R. nie mogą zostać uznane za nowy dowód mogący stanowić podstawę wznowienia postępowania w oparciu o przepis art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Na rozprawie w dniu 24 maja 2017 r. zeznał on m.in., że: „Ja przyznałem się do tego, że wchodziłem w skład zorganizowanej grupy przestępczej. Nie wiem czy można nas nazwać taką grupą. My spotykaliśmy się jak zawsze – choć w czasie tych niektórych spotkań planowaliśmy przestępstwa i potem popełnialiśmy je razem. Nie było tak żeby któryś z nas miał decydującą rolę w grupie – byliśmy na tym samym poziomie. Najstarszy z nas był D. Pomimo, że to D. mówił, gdzie możemy zdobyć gotówkę to ja nie mogę określić, żeby to on tą grupą kierował. Wszyscy mieliśmy wkład w przestępstwa”. Po odczytaniu wyjaśnień z postępowania przygotowawczego, w których utrzymywał, że zorganizowali się, żeby popełniać przestępstwa, choć w grupie nie było przywódcy (k – 22 – 24 tom IV/2) oświadczył, że: „Może ja to źle ująłem, że my się zorganizowaliśmy po to, żeby popełniać przestępstwa. My już wcześniej się spotykaliśmy. Niemniej jednak ja przyznaję się

do udziału w grupie przestępczej oraz odbywam za to karę”. W dalszej części przesłuchania przed Sądem zeznał jednak, że: „Ciężko mi powiedzieć, dlaczego przyznałem się do udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, skoro uważam, że my się spotykaliśmy prawie codziennie – potem wyszło jak wyszło, ale taką grupą nie byliśmy”. Przedstawiona niekonsekwencja świadka charakteryzowała również wypowiedzi D. R. jako podejrzanego. Z jednej strony mówił bowiem o zorganizowanej grupie, z drugiej zaś nie przyznawał się do czynu z art. 258 § 2 k.k. (k – 88, tom IV/2), by w końcu przyznać się do wszystkich zarzuconych mu czynów i zgodzić na skazanie bez rozprawy i zaproponowane mu kary (k – 244 – 246, tom IV/2A).

Przedstawione dowody zostały ocenione przez Sąd Okręgowy w N. i stały się podstawą rozstrzygnięcia, w którym przypisano D. D. odpowiedzialność za czyn z art. 258 § 3 k.k. popełniony m.in. wspólnie z K. S. oraz inne przestępstwa popełnione w ramach zorganizowanej grupy przestępczej.

Reformatoryjne w swej treści orzeczenie Sądu Apelacyjnego w (...) zapadło w wyniku odmiennej oceny dowodów, a także oceny prawnej związanej z konstrukcją zorganizowanej grupy przestępczej – przypomnieć należy raz jeszcze, że Sąd odwoławczy nie prowadził w tej mierze żadnego postępowania dowodowego, zatem przedmiotem oceny były, w kontekście zarzutów apelacyjnych, dowody bezpośrednio przeprowadzone przed Sądem pierwszej instancji oraz dowody pochodzące z postępowania przygotowawczego, które wprowadzono do procesu w odpowiednim trybie. W konsekwencji obszernych rozważań prawnych i faktycznych (strony 85 – 106) Sąd Apelacyjny uznał, że stanowiące podstawę ustaleń faktycznych zeznania Ł., W., R. i J., analiza kryminalistyczna połączeń telefonicznych oraz opinia zakresu informatyki śledczej nie pozwalają na przyjęcie istnienia zorganizowanej grupy przestępczej, uzasadniają natomiast tezę, że poszczególne przestępstwa zostały popełnione w ramach współsprawstwa.

W następstwie powyższych uwag stwierdzić trzeba, że odmienna ocena dowodów dokonana przez sąd w czasie rozpoznawania innej sprawy nie może być poczytana za nowe fakty lub dowody. Określenia te nie odnoszą się także do norm prawnych i ich interpretacji. Dlatego też odmienna ocena dowodów albo wyrażenie

ocen prawnych będącej wyrazem innego poglądu sądu nie mogą stanowić podstawy wznowienia postępowania (zob. D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Tom II, Warszawa 2017, s. 632 i podane tam orzecznictwo). Kwestia ta w nieco innym aspekcie dostrzeżona została przez Sąd Apelacyjny w (...), który w pkt XI.3.1.2.5 wskazał, że „miał oczywiście świadomość, że pozostałe osoby mające wchodzić w skład grupy zostały skazane za to przestępstwo (wyroki zapadły w trybie konsensualnym). Niemniej z uwagi na treść art. 8 § 1 k.p.k. orzeczenia te nie były wiążące dla tut. Sądu”.

Reasumując stwierdzić trzeba, że wniosek obrońcy skazanego K. S. nie zasługiwał na uwzględnienie, ponieważ nie odwoływał się do konkretnych nowych dowodów, a ponadto oświadczenia procesowe osób powołanych we wniosku, składane w toku procesu przeciwko D. D., nie miały waloru nowości w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Przedstawiona argumentacja uczyniła także całkowicie niezasadnym, zawarte w pkt 2 wniosku żądanie dopuszczenia dowodu z „przesłuchania” wymienionych w nim osób, albowiem dowody uzyskane z tych czynności i wynikające z nich okoliczności, nie miałyby znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k.).